

Školský vzdelávací

program

na získanie nižšieho stredného vzdelania

Základná škola, Podsadek 140, Stará Ľubovňa

„Aby každý žiak zažil v škole úspech“

Platnosť dokumentu od: 01. 09. 2018

Dátum prerokovania v PR: 27. 08. 2018

Dátum prerokovania v Rade školy: 10. 09. 2018

.....
Mgr. Slavomíra Gribová
riaditeľka ZŠ

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ZŠ

Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program na získanie nižšieho stredného vzdelania podľa § 30 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Názov ŠkVP	Aby každý žiak zažil v škole úspech
Kód odboru	ISCED 2
Názov odboru	Nižšie stredné vzdelávanie
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	najviac jeden rok
Forma štúdia	externá
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	základná, štátna
Dátum prerokovania v PR	27. augusta 2018
Miesto vydania	Základná škola, Podsadek 140, 064 01 Stará Ľubovňa

Predkladateľ:

Názov školy	Základná škola , Podsadek
Adresa	Podsadek 140, 064 01 Stará Ľubovňa
IČO	378 837 55
Riaditeľ školy	Mgr. Slavomíra Gribová
Koordinátori pre tvorbu ŠkVP	Mgr. Slavomíra Gribová Mgr. Anna Tvrdá

1. Stratégia školy, vymedzenie vlastných cieľov výchovy vzdelávania

Poslaním našej školy je poskytnúť základné vzdelanie každému žiakovi s dôrazom na rozvoj jeho osobnosti, na prepojenie a uplatniteľnosť naučeného so skutočným životom, s dôrazom na výchovu morálneho, zodpovedného človeka vychovaného v duchu porozumenia a tolerance, ochotného sa ustavične vzdelávať, riešiť problémy a tvorivo k nim pristupovať. Výsledkom nášho snaženia má byť vzdelaný, tvorivý, sebavedomý žiak so zodpovedným správaním.

Úspech jednotlivca v dnešnej spoločnosti vo veľkej miere závisí na jeho schopnosti vedieť sa učiť a vedieť kriticky hodnotiť zväčšujúci a meniaci sa objem informácií a tiež jeho charakter závislý na meniacej sa realite. Škola zohráva v príprave na život dôležitú úlohu a nevyhnutnou súčasťou tejto prípravy by mala byť podpora a rozvoj schopností nezávislého myslenia, prijímania samostatných rozhodnutí a zodpovednosti za ne, schopnosti vyjadriť vlastný názor, rešpekt voči názoru iných a v neposlednom rade otvorenosť voči učeniu sa počas celého života.

Škola ponúka učebný program, sústavne zvyšuje úroveň výchovno – vzdelávacieho procesu a vytvára podmienky na jeho naplnenie. Naše ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú na týchto atribútoch: znalosť, odbornosť, kvalita vzťahov, tvorivosť, napredovanie každého jednotlivca, pozitívna pracovná klíma. Harmónia, tolerancia a súlad môžu posunúť kvalitu školy dopredu. Chceme byť aktívnou vzdelávacou inštitúciou, v ktorej podstatou je silný vzťah spolupráce, miestom kde tvorivosť nebude tlmená alebo stagnujúca, ale stimulovaná a bude podporovať vývoj. Naplňovať túto víziu školy sa budeme snažiť spoločne dobrou tímovou prácou. Učiteľ je hlavným nositeľom zmien. Učiteľ tvorivý, kreatívny, odborne zdatný, iniciatívny, ktorý je spolutvorcom dobrej sociálno-psychologickej klímy nielen v triede, ale aj v škole a v učiteľskom zbore.

2. Všeobecná charakteristika školy

Základná škola, Podsadek 140, Stará Ľubovňa, je plnoorganizovaná škola s vyučovacím jazykom slovenským, ktorá začala písať svoju históriu 1. 9. 1937. Medzníkom vo vývoji našej školy bol 2. september 2015, kedy sme slávnostne otvorili brány našej novej modulovej školy, čím sme získali 9 ďalších tried a mohli sme po dlhých rokoch začať vyučovať na jednu zmenu.

Žiaci sa v súčasnosti vzdelávajú v triedach od 1. až po 9. ročník. Okrem nich máme zriadené triedy nultého ročníka a taktiež špeciálne triedy pri základnej škole a externú formu štúdia so vzdelávacím programom pre získanie nižšieho stredného vzdelania podľa § 30 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Priemerný počet žiakov školy je 300. Priemerný počet žiakov v jednej triede je 20.

Našu školu navštevujú žiaci pochádzajúci zo sociálne znevýhodneného prostredia. Práca s týmito žiakmi je veľmi náročná, vyžaduje si erudovaných ľudí, psychicky zdatných, láskavých, ľudí s veľkým srdcom. Škola zabezpečuje základné vzdelanie pre žiakov, a keďže títo žiaci nemajú vyplnený voľný čas, škola pre nich pripravuje rôzne kultúrne a športové aktivity.

3. Vlastné zameranie školy

Cieľom celého pedagogického zboru bude, aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli vždy správne použiť, aby si rozvíjali kľúčové spôsobilosti, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli prezentovať svoju prácu. Za dôležité budeme považovať, aby sa nezabudlo ani na vedomosti, ani na zručnosti. To znamená, že ak chceme, aby žiaci boli komunikatívni, je potrebné, aby vedeli o čom majú komunikovať, ak majú vyhľadávať informácie musia vedieť aké informácie majú hľadať a ako ich zaradiť do systému a pod.

Cieľom výchovy a vzdelávania vo vzdelávacích štandardoch vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania podľa § 30 ods. 5 a § 42 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školského zákona) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 19 vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov v školách s vyučovacím jazykom slovenským je umožniť záujemcom:

- získať nižší stredný stupeň vzdelania;
- nadobudnúť kompetencie, ktoré zodpovedajú profilu absolventa ZŠ;
- doplniť si vzdelanie na uplatnenie a využitie v osobnom, rodinnom a občianskom živote.

Vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania sa bude organizovať v externej forme štúdia. Vyučovacie bloky si škola zvolila ako organizačnú formu vyučovania. Dĺžka kurzu bude

určená riaditeľkou na základe zistenej úrovne získaného vzdelania osoby, najviac však v dĺžke jedného školského roka.

4. Personálne zabezpečenie

Kvalifikačné predpoklady pedagogického zboru sú dobrým východiskom aj predpokladom pre budúce smerovanie školy a pre naplnenie jej základných cieľov vo výchove a vzdelávaní. Pedagogickí zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na realizáciu výchovno-vyučovacieho procesu. Preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržaní neformálnej disciplíny. Riadia svoj profesijný a osobnostný rozvoj s ohľadom na celoživotné vzdelávanie. Sú schopní pracovať individuálne, ale aj tímovo, rozvíjajú vzájomnú spoluprácu a komunikáciu s dôrazom na kooperatívne riešenie problémov. Úzko spolupracujú s rodičmi, hlavne pri riešení výchovných problémov. V sprostredkovaní vedomostí žiakom volia vhodné a účinné metódy a formy práce, ktoré inovujú a modernizujú s ohľadom na potreby žiakov. Volia a aplikujú alternatívne formy komunikácie so zreteľom na individuálne potreby žiaka. Popri skúsených pedagógoch sa v škole otvára priestor aj mladým pedagógom, ktorí účast'ou na školeniach a seminároch venovaných metodike a didaktike vo vyučovacom procese majú možnosť si dopĺňať a rozširovať nielen svoje vedomosti, ale predovšetkým didaktické a psychologické schopnosti a tie potom kreatívne uplatňovať vo vyučovacom procese.

Priemerný počet pedagogických zamestnancov v škole sa pohybuje od 25 – do 30 a môže sa meniť podľa počtu tried. Všetci pedagogickí zamestnanci majú požadované vzdelanie. Priebežne sa učitelia zúčastňujú vzdelávaní, ktoré organizuje MPC a iné vzdelávacie organizácie. Na škole pracuje výchovná poradkyňa, ktorá úzko spolupracuje s CPPP a P v Starej Ľubovni. Formou dobrovoľníckej činnosti v škole pracujú dvaja asistenti učiteľa. Na základe projektu Škola otvorená všetkým, do ktorého sme sa zapojili v roku 2016, naša škola získala na 3 roky dvoch odborných zamestnancov – školského psychológa a špeciálneho pedagóga a taktiež dvoch pedagogických asistentov. Chod školy zabezpečujú traja technickí zamestnanci (školník – údržbár, upratovačky), ekonómka a administratívna pracovníčka.

5. Priestorové a materiálo- technické podmienky školy

Na vyučovací proces má škola k dispozícii 14 učební a 1 učebňu výpočtovej techniky. 12 tried je vybavených interaktívnymi tabuľami. Učitelia majú k dispozícii notebooky a zborovňu s wi-fi pripojením na internet.

Keďže škola nedisponuje telocvičňou na vyučovanie telesnej výchovy má škola k dispozícii oploتنú trávnatú plochu, kabinet telesnej výchovy disponuje dostatočným množstvom rozmanitého cvičebného náčinia. Na pracovné vyučovanie slúžia upravené kvetinové záhony a skalka na pestovanie okrasných kríkov a kvetov. Pre jednotlivé ročníky máme dostatok moderných učebných pomôcok, ktoré každoročne dopĺňame a obnovujeme. Učitelia využívajú aj dostatočnú didaktickú techniku a interaktívne výučbové programy Datakabinet a Alf.

6. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola vo výchovno – vzdelávacom procese a pri mimoškolských činnostiach sústavne vytvára bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. Vykonáva pravidelnú kontrolu priestorov školy, jej vybavenia, inštalácií, zariadení, zisťuje nedostatky a dbá na ich odstránenie. Zabezpečuje výkon dozoru nad žiakmi počas vyučovania, prestávok a mimoškolských akciách. Sústavne dohliada na činnosť a správanie žiakov, upozorňuje, usmerňuje a vhodne organizuje činnosti s ohľadom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov. Na začiatku školského roka vykonáva oboznamovanie a informovanie žiakov o zásadách výučby v učebniach, o zásadách bezpečnosti a ochrany zdravia na športových podujatiach a mimoškolských činnostiach.

Pre zamestnancov školy organizuje pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru, pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňuje nedostatky podľa výsledkov revízií, ktoré sa realizujú podľa stanoveného harmonogramu, zabezpečuje pravidelné preventívne prehliadky zamestnancov školy. Vnútorňý poriadok školy je zverejnený na webovej stránke školy, rodičia sú s ním oboznámení na prvom triednom aktíve. Škola vedie agendu úrazov, zamestnanci sú pravidelne preškolení. Túto agendu vedie bezpečnostný technik školy.

7. Profil absolventa

Absolventi vzdelávania získajú kompetencie potrebné na pokračovanie v ďalšom vzdelávaní alebo uplatnenie sa na trhu práce, najmä:

- primeranú úroveň komunikačných zručností a schopností reagovať v rôznych životných situáciách;
- schopnosť efektívne spolupracovať;
- schopnosť osvojiť si a využívať efektívne stratégie učenia sa v súlade so svojimi reálnymi možnosťami;
- schopnosť vyhľadať (prostredníctvom nových IKT) nové/potrebné informácie a vedieť ich spracovať/využiť;
- schopnosť orientovať sa v súčasnom svete;
- schopnosť zaujať stanovisko k svojim právam a povinnostiam v občianskom a pracovnom živote.

Uvedené ciele sa naplňajú prostredníctvom vymedzeného obsahu vzdelávania, t. j. výkonového obsahového štandardu vyučovacích predmetov vzdelávacieho programu. Vo výučbe je potrebné uplatňovať medzipredmetový prístup, teda kooperáciu v rámci jednotlivých učebných predmetov v danej vzdelávacej oblasti a tiež medzi rôznymi oblasťami. Je dôležité v čo najväčšej miere prihliadať na prepojenie obsahu s praktickým životom. Pri nadobúdaní, precvičovaní a osvojovaní si učiva je nevyhnutné využívať aktivizujúce vyučovacie metódy.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

8. Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov, a tým aj kooperáciu v rámci jednotlivých predmetov.

Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety ŠVP pre nižšie stredné vzdelávanie:

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	CUDZÍ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA

Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciú oblasť Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety **slovenský jazyk a literatúra** a **cudzí jazyk**.

Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, podporuje otvorenejší prístup k ľuďom, umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života

ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance a vytvára podmienky na spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a cudzieho jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania, a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

Matematika a práca s informáciami

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami, ktorú tvoria vyučovacie predmety **matematika** a **informatika**, je v rámci nižšieho stredného vzdelávania založená predovšetkým na aktívnych činnostiach (práca s objektmi, aplikácia poznatkov v reálnych situáciách). Poskytuje vedomosti a zručnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje tak získavať matematickú gramotnosť.

Rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Rozvíja schopnosť žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracúvaniu a uloženiu informácií.

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa prioritne zameriava na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, ktorá je súčasťou základného vzdelania. Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti prírodných vied je hlbšie pochopenie prírodných procesov, k čomu sa dospeje prostredníctvom cielených žiackych činností, v ktorých dominujú bádateľské aktivity. Pre všetky prírodovedné predmety je spoločným cieľom a úlohou budovanie spôsobilostí pre vedeckú prácu, a to najmä spôsobilosti pozorovania, vnímania časových a priestorových vzťahov medzi objektmi a javmi, klasifikácie, merania a predvídania.

Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich

podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi fyzika, chémia, biológia, geografia, ale aj matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

Človek a spoločnosť

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety **dejepis, geografia** a **občianska náuka** spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných regiónoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajine, v ktorej žijú.

Vzdelávacia oblasť otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií. Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu zohrávajú medzipredmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

9. Prierezové témy

Rýchlo sa meníaca realita súčasnej globalizovanej spoločnosti s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich

konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia.**

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;

- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vede žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných

vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia

Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy **Mediálna výchova** je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov a zmysluplne využívať médiá. Je dôležité, aby sa žiaci postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;

- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval
- zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva.

S prierezovou témou **Multikultúrna výchova** úzko súvisí **regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra**, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;

- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

Ochrana života a zdravia

Prierezová téma **Ochrana života a zdravia** sa realizuje v rámci vyučovacieho predmetu biológia. Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. **Ochrana života a zdravia** integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientovať sa pri pohybe a pobyte v prírode.

10. Systém kontroly a hodnotenia žiakov

Podľa § 30 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre fyzické osoby, ktoré nezískali nižšie stredné vzdelanie podľa § 16 ods. 3 písm. b), môže základná škola organizovať vzdelávanie na získanie tohto stupňa vzdelania, ktoré sa končí komisionálnou skúškou zo všetkých vyučovacích predmetov okrem vyučovacích predmetov s výchovným zameraním. Po úspešnom vykonaní komisionálnej skúšky vydá škola fyzickej osobe vysvedčenie s doložkou, na ktorej sa uvedie získaný stupeň vzdelania.

- 1) Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania podľa školského zákona vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov
 - a. slovným hodnotením
 - b. klasifikáciou
 - c. kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia.

- 2) Predmety, ktoré sa klasifikujú a neklasifikujú sú určené v tomto školskom vzdelávacom programe nasledovne:

Vzdelávacia oblasť	Predmet	Hodnotenie
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	klasifikácia
	prvý cudzí jazyk - anglický jazyk	klasifikácia
Človek a príroda	fyzika	klasifikácia
	chémia	klasifikácia
	biológia	klasifikácia
Človek a spoločnosť	dejepis	klasifikácia
	geografia	klasifikácia
	občianska náuka	klasifikácia
Matematika a práca s informáciami	matematika	klasifikácia
	informatika	klasifikácia

- 3) Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:
 - a. 1 – výborný
 - b. 2 – chválitebný

- c. 3 – dobrý
- d. 4 – dostatočný
- e. 5 – nedostatočný

- 4) Celkové hodnotenie žiaka ročníka základnej školy, ktorý bol hodnotený podľa odseku 1) písm. b., sa na konci roka vyjadruje na vysvedčení takto:
- a. prospel s vyznamenaním
 - b. prospel veľmi dobre
 - c. prospel
 - d. neprospel
- 5) Celkové hodnotenie žiaka na konci štúdia vyjadruje výsledky jeho klasifikácie v povinných vyučovacích predmetoch.
- 6) Žiak hodnotený slovne prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako "dosiahol dobré výsledky" a jeho správanie je hodnotené ako "veľmi dobré".
- 7) Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je hodnotené ako "veľmi dobré".
- 8) Žiak hodnotený slovne prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako "dosiahol uspokojivé výsledky" a jeho správanie je hodnotené ako "veľmi dobré".
- 9) Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je hodnotené ako "veľmi dobré."
- 10) Žiak hodnotený slovne prospel, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako "dosiahol neuspokojivé výsledky".
- 11) Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete.
- 12) Žiak hodnotený slovne neprospel, ak z niektorého povinného vyučovacieho predmetu po komisionálnej skúške bol hodnotený ako "dosiahol neuspokojivé výsledky".

11. Systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie pedagogických zamestnancov je spracované podľa §52 Zákona č. 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pracovného poriadku ako aj kompetenčného profilu učiteľa.

Kľúčové kompetencie učiteľa, a teda aj celkové hodnotenie, sú orientované na tri oblasti:

- na žiaka,
- na edukačný proces,
- na profesijný rozvoj.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov je zamerané na hodnotenie všetkých oblastí profilu učiteľa ako sú:

- motivácia žiakov k učeniu,
- vytváranie podmienok na dosahovanie primeraných výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov,
- rozvíjanie kľúčových kompetencií u žiakov,
- stanovenie edukačných cieľov orientovaných na žiaka vo vzťahu k príslušnému obsahu vzdelávania,
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje,
- tvorba učebných materiálov, didaktických testov a učebných pomôcok,
- absolvovanie jednotlivých programov kontinuálneho vzdelávania,
- uplatňovanie novonadobudnutých vedomostí a zručností pri výkone svojej činnosti,
- zvyšovanie svojho právneho vedomia,
- prínos pre zamestnávateľa – propagácia a prezentácia školy na verejnosti, spolupráca s rodičmi, inými organizáciami,
- organizovanie mimoškolských aktivít,
- individuálny prístup k žiakom s rešpektovaním ich schopností a možností, nadania a zdravotného stavu,
- práca v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a rezortnými predpismi,
- dodržiavanie a využívanie pracovného času,
- plnenie pracovných povinností súvisiacich s dohodnutým druhom práce v pracovnej zmluve,

- vedenie pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie,
- využívanie IKT v profesijnom rozvoji a pri výkone práce,
- spolupráca na tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- zapájanie sa do prípravy a realizácie rozvojových projektov školy,
- vykonávanie špecializovaných činností,
- vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- iniciovanie a podieľanie sa zavádzaní zmien alebo inovácií do výchovnovzdelávacieho procesu.

U vedúcich pedagogických zamestnancov sa hodnotí aj:

- kvalita, náročnosť a rozsah riadiacej práce,
- ovládanie a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov v praxi s dôrazom na predpisy platné pre rezort školstva,
- manažérske zručnosti.

Hodnotenie zamestnancov bude prebiehať na základe :

- pozorovania práce (u pedagogických – hospitácie),
- rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje,
- didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť
- prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.,
- ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- vzájomného hodnotenia učiteľov – otvorené hodiny, vzájomné hospitácie,
- zapojenia sa do vypracovania projektov.

12. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Škola podporuje pedagogických zamestnancov v ďalšom vzdelávaní s potrebami a požiadavkami školského vzdelávacieho programu. Pre tento účel je vypracovaný plán kontinuálneho vzdelávania. Pedagogickí zamestnanci sa zúčastňujú inovačného vzdelávania, aktualizáčného vzdelávania, špecializačného vzdelávania, funkčného vzdelávania a adaptačného vzdelávania.

Ak potreby školského vzdelávacieho programu budú vyžadovať, aby si niektorí z pedagogických zamestnancov doplnil svoju kvalifikáciu a získal vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca, takému zamestnancovi škola umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu.

Plánovanie kontinuálneho vzdelávania

Plány kontinuálneho vzdelávania vychádzajú z plánov predmetových komisií a osobných plánov profesijného rastu pedagogického zamestnanca. Zostavovanie a spracovanie týchto plánov bude prebiehať trojstupňovým modelom.

- 1) Pedagogickí zamestnanci vo svojich osobných plánoch profesijného rastu budú deklarovať svoj záujem o rôzne typy aktivít a formy vzdelávania.
- 2) Tieto osobné plány budú konzultované v rámci metodického združenia a predmetových komisií, aby sa zosúlادili s potrebami školského vzdelávacieho programu.
- 3) Osobné plány budú analyzované riaditeľom školy z pohľadu zabezpečenia kvalitného vyučovania a potrieb školského vzdelávacieho programu.

Začínajúcim pedagógom škola umožňuje absolvovať adaptačné vzdelávanie, ktorého cieľom je získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca.

13 .Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre jednotlivé vyučovacie predmety vychádzajú z obsahového hľadiska zo vzdelávacích štandardov platných od roku 2011. Formálna stránka dokumentu je prispôsobená inovovaným vzdelávacím štandardom. Vzdelávacie štandardy po obsahovej stránke zohľadňujú fakt, že o ukončenie nižšieho stredného vzdelania môže prejavíť záujem aj žiak, ktorý sa vzdelával podľa štátneho vzdelávacieho programu platného v roku 2008, resp. podľa učebných osnov a vzdelávacích štandardov platných pred rokom 2008.

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu – ročníka, stupňa. Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, v ktorých sú obsiahnuté vedomosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah.

Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov.

14.Školský učebný plán
pre získanie nižšieho stredného vzdelania
platný od 1. 9. 2018

Vzdelávacia oblasť	Povinný vyučovací predmet	9.	
		ŠVP	ŠkVP
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5 + 4
	cudzí jazyk	1	1 + 1
Matematika a práca s informáciami	matematika	5	5 + 2
	informatika	1	1
Človek a príroda	fyzika	1	1
	chémia	1	1
	biológia	1	1
Človek a spoločnosť	dejepis	1	1
	geografia	1	1
	občianska náuka	1	1
Povinné hodiny spolu		18	
Voliteľné hodiny		max 7	
Spolu		25	25

Poznámky:

Slovenský jazyk - učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre SJL [pozri tu](#)

Vo vyučovacom predmete **slovenský jazyk a literatúra** sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 4 hodiny v týždni. Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zmenu kvality výkonu:

- 4 hodiny v jazykovej a literárnej zložke – podľa komunikačných jazykových kompetencií:
 - čítanie s porozumením
 - písanie
 - hovorenie

Anglický jazyk - učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre ANJ [pozri tu](#)

Vo vyučovacom predmete **anglický jazyk** sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 1 hodinu v týždni. Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zmenu kvality výkonu v oblasti využívania komunikačných jazykových kompetencií, počúvania a čítania s porozumením, v oblasti produktívnych a interaktívnych jazykových činností a stratégií – ústny prejav, písomný prejav.

Matematika - učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre MAT [pozri tu](#)

Vo vyučovacom predmete **matematika** sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 2 hodiny. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu v jednotlivých tematických celkoch pri riešení slovných úloh s rôznorodým kontextom sa zamerať na budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou. Dôraz klásť na čítanie s porozumením, analýzu textu, odhad výsledku a spätnú kontrolu.

Informatika - učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre INF [pozri tu](#)

Fyzika - učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre FYZ [pozri tu](#)

Chémia - učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre CHE [pozri tu](#)

Biológia - učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre BIO [pozri tu](#)

Dejepis - učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre DEJ [pozri tu](#)

Geografia - učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre GEO [pozri tu](#)

Občianska náuka - učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre OBN [pozri tu](#)

15. Finančná gramotnosť

Problematika výchovy a vzdelávania na podporu rozvoja finančnej gramotnosti je v rozsahu uvedenom v NŠFG povinnou súčasťou základného aj stredného vzdelávania. Je do neho začlenená plošne. To znamená, že každý absolvent daného stupňa vzdelávania musí byť s ňou v určenom rozsahu oboznámený. Na základe vzdelávacích podmienok školy, stupňa vedomostnej úrovne a na základe potrieb žiakov, škola začlení finančnú gramotnosť do jednotlivých predmetov, uplatní medzipredmetové vzťahy. Učitelia aktualizujú učebné plány vrátane poznámok k nim. V samotnom vyučovacom procese sa finančná gramotnosť začlení tak, aby u žiakov rozvíjala vedomosti, zručnosti a hodnotové postoje spojené s finančnou

gramotnosťou. Žiaci by mali mať viac skúseností so situáciami, v ktorých bolo potrebné uplatniť finančnú gramotnosť. Je možné využívať túto skúsenosť a nadväzovať na ňu. Vzhľadom na predmetové zameranie učiteľov je nutná ich väčšia súčinnosť. Je vhodné nájsť spoločné témy a na nich ukázať komplexnosť finančnej gramotnosti. Preberané témy v rámci vyučovacieho predmetu budú zaznamenané v triednej knihe.

16. Čitateľská gramotnosť

Čítanie a čitateľská gramotnosť tvoria nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa a čoraz viac sa využívajú ako nástroj na dosiahnutie ďalších cieľov v pracovnom i osobnom živote.

PIRLS vymedzuje čitateľskú gramotnosť ako “schopnosť rozumieť formám písaného jazyka, ktoré vyžaduje spoločnosť alebo jednotlivci, a tieto formy používať. Mladí čitatelia môžu odvodzovať význam zo širokej škály textov. Čítajú, aby sa učili. Aby sa zapojili do spoločenstva čitateľov, a čítajú tiež pre zábavu.”

Na základe vzdelávacích podmienok školy, stupňa vedomostnej úrovne a na základe potrieb žiakov škola zameria svoju činnosť na:

- určiť koordinátorstvo pre oblasť čitateľskej gramotnosti, kontinuálne vzdelávanie koordinátorov v tejto oblasti,
- vypracovať plan aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti,
- prispieť k formovaniu kladného vzťahu žiakov ku knihe a literatúre,
- organizovať súťaže a rôzne aktivity v čitateľských zručnostiach,
- viesť popoludňajšie čitateľské aktivity, podporovať voľnočasové aktivity detí zamerané na jazykovú kultúru,
- zvyšovať jazykovú kultúru žiakov na všetkých vyučovacích hodinách,
- čitateľskú gramotnosť realizovať vo všetkých vzdelávacích oblastiach,
- doplniť učebnice, učebné zdroje, texty zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- vzdelávať pedagogický zbor v oblasti cieleného rozvíjania čitateľskej gramotnosti.